

Bratři a sestry, asi většinu biblických oddílů čteme s nějakým předznamenáním – jako bychom měli na očích brýle našich různých životních nebo historických zkušeností. Je to pokušení, ale je zcela lidské a přirozené. Těžko se mu bráníme. Když někdo sebevědomě tvrdí, že se řídí jen a jen Písmem, tak nejspíše neví, co říká. Ono řídit se Písmem znamená taky správně mu rozumět. A to vůbec není snadné.

Náš oddíl v nás jistě musí vyvolat asociace historicky stále ještě nedávné doby, kdy nám bylo vtoukáno, že žijeme v nejspravedlivějším světovém řádu, kde všechno patří všem a nikdo netrpí hladem. Jsme si rovni, ale potichu jsme dodávali, že někteří jsou si rovnější a kdo nekrade, okrádá rodinu. V textu je jedno sloveso – a to je sloveso potřebovat. To nám přece taky říkali, že zásadou komunismu bude: „Každému podle jeho potřeb.“ Když jsem to jednou po hodině občanské nauky pronesl doma – co nám dnes učitelka řekla, odpověděli rodiče stručně: Ano, každému podle jeho potřeb – tedy žádné nové boty nepotřebuješ, ty staré máš ještě dobré... Pokud by se komunistům podařilo ten svůj „ideál“ uskutečnit, takhle nějak by to asi vypadalo.

Spotřební komunismus v rané církvi – to je právě ta optika těch našich brýlí, kterými čteme Písmo a hledáme tam to, co odpovídá našemu zájmu. A bylo by možné mít jistě sbírku mnoha brýlí a číst bibli tak, jak to někdy bylo nebo v současnosti třeba ještě je v módě. Tento oddíl ale říká něco jiného, nežli že bychom v něm měli vidět model pro úspěšné fungování státu.

Předně si povězme něco o době rané církve, jak nám ji Skutky apoštolské předkládají. Od první až po poslední stránky sledujeme nádherný průlom působení Ducha svatého, který se mnohých zmocnil a konal neskutečné věci. Žasneme nad tou ohromnou silou, se kterou si evangelium podmaňuje životy lidí. Oni slyší kázání o Ježíši Kristu a vede je to k tomu, že radostně chválí Boha a dávají se pokřtít. Jsou svědky nevšedních divů a zázraků. A všimněme si, jak jsou Skutky apoštolské prodchnuty radostí! Křesťanů skokově denně přibývá a jsou všem lidem milí. Ano, jsou i mocní protivníci, kteří vyhrožují, ale oni se jich nebojí. Lépe je poslouchat Boha, než lidi. Mnozí svědčí o tom, že takový průlom se může dít i dnes tam, kde o to lidi stojí a kde působí alespoň malá modlitební skupinka. Před pár lety jsme s opavským sborem dělali zájezd do slovenské obce Vrbovce na moravsko – slovenském pomezí. Z malé modlitební skupinky několika lidí tam vzniklo neskutečné dílo a my jsme na to hleděli a žasli.

Jak tedy vlastně začal ten průlom křesťanství v Jeruzalémě? Odpověď najdeme ve verši 32: „Všichni, kdo uvěřili, byli jedné mysli a jednoho srdce“, doslova jedné duše a jednoho srdce. To je ten základní stavební kámen. Jedna duše a jedno srdce. Tak blízko k sobě měli ti, kteří uvěřili. Je možné, že toto slovní spojení má svůj původ v charakteristice manželského svazku. Tak jako manželé, kteří se rozhodli spolu sdílet život, jsou jedno srdce a jedna duše, tak podobně je zde charakterizováno prvotní společenství Kristových následovníků. Tak blízko k sobě měli. Tak hluboce je zasáhla Boží láska a moc Ducha svatého, že mezi sebou nemají spory ani žádnou hořkost. Alespoň zde a v této chvíli tomu tak je. Své srdce i svoje duše mají zakotveny především v Bohu a taky se v lásce spolu sdílejí v dobrém i zlém. Možná, že se dnes namnoze nedaří oslovit lidi právě proto, že tohle chybí. Je toho mnoho, co nás od lidí dělí. Třeba prostě a jednoduše náhled na svět. S tím možná mnoho nenaděláme. Nebo to může být náš starodávný církevní jazyk. Křesťané jsou rozděleni konfesijně a taky mnohdy ani oni nerozumí jeden druhému. Dělí nás dosud všelijaké brýle mámení, se kterými čteme Bibli každý po svém i brýle mámení, které nám brání přijímat jiné souvěrce takové, jací jsou. Možná proto dnes křesťanství ledaskde stagnuje nebo dokonce slábne – protože chybí to jedno srdce a jedna duše. Ne, není to uniformita, není to to, že by byli všichni jednoho stříhu. Ani v tom manželství to tak nebývá – oba jsou přece osobnost a individualita, a přesto by nemohli v manželství fungovat, kdyby nebyli současně jedna duše a jedno srdce. Když se podíváme do historie, vidíme často, že se nějaká historická dohoda nazývala „konkordát“ nebo „konkordie“ – doslova spolusrdečnost, spolusrdatost. Oni dali dohromady svoje srdce a na něčem se dohodli – a většinou k té dohodě vedla složitá cesta.

Co všechno to jedno srdce a duše v Jeruzalémě způsobily, to náš oddíl přímo a otevřeně říká. Nikdo neříkal o ničem, co měl, že je to jeho vlastní, nýbrž měli všechno společné. Moc Boží to byla, která z víry a z Ducha vzbudila takovou sounáležitost, že lidé dobrovolně nosili, co měli a dávali to k dispozici. Dobrovolně, ne z donucení. Z lásky a vlastního rozhodnutí, ne pod tlakem výhrůžek. Tady to nebylo tak, že by předem někdo vytvořil nějakou rovnostářskou ideologii a pak do ní natlačil všechny bez rozdílu – a kdo se nepodrobí, toho zničíme. Ti lidé uvěřili, byli jedno srdce a jedna duše – a tohle byl výsledek. A znamenalo to jistě ve své době, že těm, kteří byli velmi chudí, se dostalo podpory a pomoci. Dokonce čteme, že mnozí prodávali pole nebo domy. Ale nebyla za tím žádná manipulace jako v kdejaké sektě. Jen svobodné rozhodnutí z lásky k Bohu a k lidem. A vlastně tak došlo svého naplnění dvojpříkázání lásky: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své duše a z celé své mysli. A miluj bližního jako sám sebe...“ To, co kde prodal a zpeněžil, donesl apoštolům k nohám. A nejsme tak na pochybách o tom, že to společné jmění bylo v dobrých rukou. Nedávali jim to do kapsy, ale k nohám. A ne jednomu apoštolovi, ale více apoštolům. Je tam kontrola toho, aby kdokoli z nich cokoli zpronevěřil. Apoštolové tady nejsou vrchností, ale služebníky, kteří mají pověření společenství vést, rozdělovat společné jmění – a hlavně kázat Kristovo evangelium.

Shrňme si tedy, co bylo motorem pro růst církve a co nám to připomíná dnes. To, že se káže Boží slovo a Kristovo evangelium, to, že lidi pod jeho mocí uvěří a stanou se jedním srdcem a jednou duší. A jejich vzájemná víra a láska spolu nese i sdílnost a hmotné dary.

Jistě se ptáte tak nějak podobně jako já: Je taková situace do dnešní doby přenosná? Netýkalo se to všechno jen té zcela mimořádné a slavné době prvotního křesťanství? Dá se tohle očekávat dnes? Když mi nedávno jeden člověk popisoval, jak byl svědkem kdesi v cizině takového velkého duchovního probuzení, okomentoval to přímo tam na tom místě slovy: „To je do naší situace nepřenosné, to u nás nejde, u nás je situace jiná.“ A kdosi mu na to řekl: Všude to jde. Duch nemá žádné překážky. Chce to jen po tom opravdu toužit a modlit se za to. Raná církev je především společenstvím modliteb.

Jedno srdce a jedna duše. Tak to vypadalo v prvním jeruzalémském sboru. A ještě si připomeňme, že to byli všichni, kdo uvěřili. Nejenom někteří. Nejen ti, kteří chodili pravidelně na bohoslužby, zatímco druzí stáli stranou. Nejenom nějaká vnitrosborová parta přátel, ale všichni. Nemusíme takové texty číst s tím, abychom vzdychali, jak to kdysi bývalo krásné a kde že je to všechno dnes. Čtěme a slyšme ta slova s tím, že jde o svědectví o tom, co dokáže Duch Boží a následně víra. A toto svědectví k nám mluví do současnosti. Naše církev i náš sbor tady bude v budoucnu tenkrát, když tu bude živá víra, bude všude tam, kde budou lidi jedna duše a jedno srdce. Bude tam, kde bude modlitba a ochota ke sdílení víry i následně ochota něčeho se vzdát pro ty druhé. Jan Karafiát, spisovatel Broučků, toužil po krásné církvi. Nemyslel tím nějakou skupinu dokonalých. Myslel tím církev, která bude žít a růst z Božího Ducha, církev, která bude plnit Kristovo poslání nést evangelium světu, církev, která bude útočištěm a posilou pro všechny a kde budou všichni v těch podstatných věcech jedna duše a jedno srdce. Po takové církvi toužeme a o takovou církev usilujme, ta takovou církev se modleme. Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, prosíme tě za krásnou církev. Ne za církev dokonalou a bez chyb. Víme, že budeme vždycky hříšníky, kteří spoléhají na tvou milost. Prosíme za tvého Ducha, který nás povede tam, kde chceš ty. Prosíme, dej nám jedno srdce a jednu mysl. Amen.*